

De veranderingen in de kunst, de kunst van het maken van kunst en de beleving ervan, roepen bij mij vele vragen op. Niet in de laatste plaats gevoed door ontwikkelingen en kanttekeningen die worden geplaatst bij de werking van het onderbewuste. Juist in de decennia na 1945 zijn psyche en lichaam steeds minder tegenstellingen geworden. Zoals ook kunst en wetenschap aantrekkingskracht op elkaar gaan hebben. Steeds meer (vak)tijdschriften publiceren artikelen die 'kunstpraktijk en kunstbeleving als onderzoek' tot onderwerp hebben. Aanvankelijk met 'reflectie' en 'interpretatie' als de gemeenschappelijke karakteristieken van deze benaderingen. Onderzoek naar object, proces en context, vorm, functie en inhoud. Kenmerkend voor artistieke objecten, processen en ervaringen is de omstandigheid dat in en door de materialiteit van het medium iets aanwezig wordt gesteld dat de materialiteit overstijgt. De neurowetenschappen bieden een kans om meer inzicht te krijgen in de neurobiologische basis van creativiteit. Dat boeit mij.

Vragen waar ik graag meer zicht op krijg:

- *Wat maakt dat kunstenaars schoonheid veelal in een andere vorm zien?*
- *Waarom doorbreken kunstenaars veelvuldig (opzettelijk) de bewustzijnsgrens?*
- *Is er een relatie tussen kunst en de psyche en andersom?*
- *Zonder oog geen zien, maar toch, zien we met het oog of met ons brein?*
- *'Met geen woorden te beschrijven'. Onze hersenen maken ons duidelijk dat we iets als schoonheid ervaren, is de esthetische ervaring terug te vinden in het brein?*

Ik verken deze vragen langs een viertal sporen, waarbij ik per item inga op een aantal vragen:

I Kentering in de kunst na 1945

Hoe komt het dat je als bezoeker een zaal in een museum inloopt en feilloos aanvoelt dat het om kunst van na 1945 gaat? Welke voedingsbodems ligt in hoofdlijnen aan deze verandering ten grondslag?

Eenzijdig: schoonheid verliest haar gezicht...	3
Push en pull	3
Anderzijds: vormvast herwint terrein!	4
Bovenal kritisch: que sera, sera?	4

Bronnen: aantekeningen colleges

II Innerlijke transparantie, songs voor het oog

Levensvragen	5
<i>Uitwerking aan de hand van III en IV</i>	

III Kunst en geesteswetenschappen

<u>Kunst en geestverruimende middelen</u>	6
Drop out > maatschappelijke context, tegencultuur, invloed LSD op kunstenaar en kunst	6
Plug in > ecodelics > link naar neuroscience	7
<u>Kunstenaars: Lee Conklin en K.O. Gotz, kort over Rene Daniëls</u>	

<i>Bronnen</i>	7
----------------	---

<u>Kunst, creativiteit en geestesziekte</u>	8
<i>Komen gemoedsstoornissen vaker voor onder creatieven? / Bevinden zich onder gemoedsgestoorden vaker creatieven? / Hebben kunstenaars van nature makkelijker toegang tot het rijk van het creatieve? / Hoe beïnvloedt therapie iemands creatieve vermogens?</i>	
Kip of ei?(Prinzhorn, Navratil)	8
Buiten-gewoon (L'Art Brut)	9
Spanningsveld in therapie	11
<u>Kunstenaar: focus op Dubuffet</u>	12
<u>Kunst en niet aangeboren hersenletsel</u>	13
<i>Wat is bekend van de competenties van beeldende kunstenaars met een niet aangeboren hersenletsel? Hoe zijn competenties veranderd als gevolg van een niet aangeboren hersenletsel? Wat is er bekend over kunstenaars die na hun hersenletsel nieuw werk maken?</i>	
Geoefende waarneming	13
Veranderende waarneming en motoriek	14
Weinig bekend over verandering persoonlijkheidskenmerken	14
Andere relatie met Art World	15
Kwestie van acceptatie?	16
<u>Focus op Rene Daniëls</u>	16
<i>Bronnen</i>	17
IV Kunst en neurowetenschappen	
<i>In welke zin beweegt een kunstwerk je? Samenwerking interdisciplinair kunstenaar / kunstwetenschapper en neurowetenschapper?</i>	
Nieuwe vergezichten	18
Liefde op het eerste gezicht?	19
Wereld van begrip en bewondering	20
Moeizame liaison met toekomstmogelijkheden	21
Kadinsky's droom	21
Eiland in oceaan van onwetendheid	22
<i>Bronnen</i>	22